

Svar på interpellation från Ida Lindh (FP) om landstingets ekonomi.

I Ida Lindhs interpellation kan jag se tre frågor som hon vill ha svar på:

1. Hur ser den ekonomiska strategin ut?
2. Vad är planen för att hantera "den skenande ekonomiska situation som uppstått"?
3. Avser den rödgröna majoriteten att ta fram underlag till kommande landstingsfullmäktige om landstingets ekonomiska plan för 2013?

Eftersom de är så pass nära knutna till varandra svarar jag övergripande för att ge en bra helhetsbild.

Bakgrund

Landstinget har påtagliga ekonomiska problem. Det underliggande underskottet i den sjukvårdande verksamheten har ökat successivt under åren 2007-2012. Underskottet har ökat med i genomsnitt 42 % per år. De verksamheter som idag organiseras inom Västmanlands sjukhus utgör den största källan till underskottet.

Flera lokala och nationella beslut samt underliggande behovstrender är orsak till de ökade underskotten. Bland lokala beslut återfinns främst Hebys övergång till Uppsala, investeringar i nya byggnader (t.ex. ny vårdbyggnad i Västerås, ny rättspsykiatrisk klinik i Sala) och införandet av elektronisk patientjournal (Cosmic). Bland nationella beslut återfinns främst införandet av prestationsbaserade statsbidrag, som ställt kostnadsdrivande krav på verksamheterna, samt sjuksköterskestrejken 2008. De underliggande behovstrenderna har dock utgjort den starkast bidragande faktorn till sjukvårdsverksamheternas ökande underskott. Bland de starkaste behovstrenderna återfinns bl.a. en åldrande befolkning och allt dyrare medicinteknisk utveckling, trender som främst påverkar Västmanlands Sjukhus.

Under de senaste sex åren har landstinget vidtagit ett antal åtgärder i syfte att styra mot ekonomi och uppdrag i balans. Inom framförallt Västmanlands Sjukhus, där det största underskottet finns, har dessa åtgärder inte gett avsedda effekter i termer av reducerade underskott.

Nuläge

Västmanlands sjukhus underskott uppgår sammantaget till ca 200 mkr inför 2013. Planerade och vidtagna åtgärder visar ännu inget tecken på trendbrott.

En kostnadssänkning på denna nivå kan inte genomföras utan kännbara effekter.

I den budget som antogs av landstingsfullmäktige i juni tillförs Västmanlands Sjukhus 41 mkr 2013 och i den reviderade budgeten tillförs ytterligare 30 mkr för att säkra ett akutmedicinskt utbud i Köping. Därtill finns medel att "avropa" från landstingsstyrelsens anslag utifrån GAP-analyser nationella riktlinjer och medel kommer att finnas för att korta väntetider i vården via interna eller externa tilläggsköp.

Fortfarande återstår krav på kostnadssänkningar på nivån 100 mkr.

En del i lösningen ligger i fortsatt fokuserat patientsäkerhetsarbete i syfte att minska vårdskador. En annan – och den viktigaste – är att åstadkomma en strukturförändring i termer av att mer vård behöver utföras utanför den sjukhusanslutna vården – i primärvården och i

samarbete med kommunernas hemsjukvård. Därav profilen på satsningarna i den reviderade budgeten.

Det kommer dock alltså att krävas åtgärder som kommer att vara kännbara.

Sjukhusledningen har nu tagit fram förslag till åtgärder, vilka under de närmaste veckorna kommer att diskuteras mellan den politiska majoriteten, företrädare för landstingsdirektörens stab och sjukhusledningen. Därefter kommer förslag till åtgärder att föreläggas landstingsstyrelsen.

Pågående arbete

Utifrån landstingsstyrelsens uppdrag från i mars 2011 bedrivs ett omfattande arbete avseende vidareutveckling av styrning och ledning i landstinget. Pågående uppdrag inom området är

- Breddinförande av reviderat och utvecklat ledningssystem,
- i nästa steg koppla samman processutvecklingen med fortsatt utveckling av ledningssystemet.
- Ny resursfördelningsmodell och ny ersättningsmodell för i första hand den sjukhusanslutna, somatiska vården, samt
- Långsiktig strategi såväl som aktiviteter i närtid för att klara landstingets tillgänglighetsmål.

I pågående arbete ligger även insatser som syftar till att påverka rådande kultur och arbetssätt;

- utveckling av ledarskap och medarbetarskap,
- utveckling av processkunskap och -mognad,
- fokus på roller och ansvar i olika funktioner.

Inom ramen för samarbete mellan landstingen i Sörmland och Västmanland pågår

1. projektet e-Stelle, som syftar till att revidera inköpsprocessen med planerad effekt ökad avtalstrohet och lägre upphandlingskostnader,
2. uppdraget "Vidareutveckling av samarbete ...", ett arbete som tar syfte på att stärka de båda landstingens möjligheter att möta framtida utmaningar genom att öka samarbetet.

Planering

Landstingsdirektören förbereder för närvarande ett programuppdrag som avser ledning och samordning av landstingets insatser i syfte att sjukvårdens verksamhet och ekonomi ska vara i balans 2015.

Uppdraget innebär att

- Samordna de insatser som krävs för att mer av västmanlänningarnas vård ska ges i primärvården och i samarbete med kommunernas hemsjukvård.
- Identifiera, initiera och följa upp kostnadssänkande åtgärder som innebär att invånarnas behov av somatisk sjukhusvård ryms inom beslutade ramar.

Med detta anser jag interpellationen vara besvarad.

Denise Norström

Landstingsstyrelsens ordförande (S)